

deraf, som kan give os Adgang til en hurtigere og billigere Retspleje, end vi for Øjeblikket have i Husdyrsager.

Justitsministeren (Alberti): Det ærede 2det Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) roste, med Reservation, det Forslag, som jeg havde fremsat for Folketinget i Fjor, i Modsætning til Lovforslaget i den Affattelse, hvori det nu foreligger. Jeg skulde egentlig være meget glad over det, men er det ikke. Thi Forholdet er simpelthen det, som jeg ogsaa har udtalt ved Forhandlingerne i Folketinget, at den Gang, jeg arbejdede med dette Forslag, var det egentlig min Tanke at stille Voldgift op ikke som noget tvungent — og det er det heller ikke i dette Forslag —, men som noget, der var det almindelige, for saa vidt ikke Forbehold derimod var taget. Naar jeg dog ikke gjorde det, var det, fordi jeg tilfulde indsaa, at hele dette Forslag handler om noget ganske nyt, og frygtede for, at det vilde møde en saadan Modstand paa Rigsdagen, at det kunde berede Forslaget Vanskeligheder. Det er jo muligt, at det kan blive Tilfældet endnu efter den Forhandling, der har fundet Sted i dette Ting, hvorimod det til min Overraskelse, og jeg kan godt sige Glæde, viste sig i Folketinget, at man der saa paa Sagen ganske paa samme Maade, som jeg saa derpaa, og som jeg i Grunden helst vil se derpaa. Af disse Grunde vil jeg anbefale det høje Ting at blive ved det Princip, der er nedlagt i Forslaget, at Voldgift ikke er tvungen, men at det skal være det almindelige, det principale, at Voldgift skal benyttes, naar ikke Parterne udtrykkelig have taget Forbehold imod Voldgifts Anvendelse. — Det ærede Medlem sagde, at derved tilsidesætter man Grundlovens Tilsikring for Borgerne at kunne faa deres Retstrætter afgjorte ved Domstolene. Men det kan jeg ikke paa nogen Maade give det ærede Medlem Ret i. Forholdet er jo dette, at ingen, der ønsker sin Retstrætte afgjort ved Domstolene, behøver at gaa til Voldgift. Han vil altid kunne tage det fornødne Forbehold. Og man kan ikke, som det ærede Medlem (P. G. C. Jensen), sige, i alt Fald ikke med Føje, at det er noget, som Folk ikke kende til. Thi nu om Stunder følges Lovgivningsmagts Udøvelse med meget stor Interesse af den allerstørste Del af Befolkningen, og dertil kommer, at det viser sig altid, at de Love, der berøre Folk, og som de have Interesse af at kende, lære de meget hurtigt at kende. Der er

ingen Tvivl om, at de Folk, der overhovedet have Anledning til at handle med Husdyr, de, der besidde og opdrætte Husdyr af den Art, der omhandles i Forslaget, ville meget hurtig sætte sig ind i Loven og vide at handle derefter. Men helt bortset fra, at der kan tages dette Forbehold, og naturligvis ogsaa, naar der findes Grund dertil, vil blive taget dette Forbehold, er det jo ingenlunde ukendt, at vor Lovgivning henlægger endog betydningsfulde Sager til Afgørelse af andre Institutioner end Domstolene. Det er Tilfældet, saaledes som det ærede Medlem ogsaa nævnede, med alle Landvæsenskommissionssager, meget vigtige Sager, som have en langt, langt større Betydning for den enkelte, end en Handel med en stakkels Hest eller Ko nogen Sinde kan faa. Alle disse Sager ere udelukkende henviste til Landvæsenskommissionerne og kunne ikke, saa længe disse holde sig indenfor deres Competence, indankes for Domstolene. Noget lignende træffer man i Lovgivningen om Hegn og Vandløb. Jeg skal yderligere henvise til en Lov, som det ærede Medlem sikkert selv har stemt for — det tror jeg da —, nemlig Loven af 30. Marts 1889 om Lærlingeforholdet. Der fastsættes det i § 18, at Tvistigheder mellem Meister og Lærling vedrørende forskellige Bestemmelser i Loven skulle afgøres ved Voldgift. Man har her af praktiske Grunde unddraget Afgørelsen i en Række af Sager fra Domstolene og henlagt dem til Voldgift.

Det ærede Medlem siger, at det vil ikke nytte noget med dette Forbehold, thi Sælgeren vil aldrig tage Forbeholdet, og Køberen vil glemme det. Det sidste har jeg allerede udtalt mig om. Og at Sælgeren aldrig vil tage Forbehold, tror jeg ikke er rigtigt. Det kan være rigtigt, at hvis Sælgeren uden nogen Begrundelse vil tage dette Forbehold, vil Køberen blive mistroisk og bange for Handelen. Men saaledes vil Sælgeren heller aldrig bære sig ad. Der er ingen Tvivl om, at til at begynde med vil Sælgeren, naar han da ikke har en meget daarlig Samvittighed — og i saa Tilfælde fortjener han ikke Beskyttelse —, være lige saa villig som Køberen til at lade enhver Strid afgøre ved Voldgift. Først naar det viser sig, at der paa en eller anden Egn er blevet afgivet en uretfærdig Voldgiftskendelse, vil Sælgeren, og muligvis ogsaa Køberen, blive bange for at gaa til Voldgiftsmændene. Og naar Sælgeren tager dette Forbehold, saa vil han selvfølgelig sige: Jeg skal